

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони розміщення рекламоносіїв поза межами населених пунктів у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування та над нею» (далі – проєкт Закону), а також документи, надані до нього листом Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України від 13.11.2024 № 3716/2/07-01/03.2/13.

За результатами проведеного аналізу проєкту Закону та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), ДРС

встановила:

проєктом Закону пропонується внесення доповнень та змін до статті 16 Закону України «Про рекламу» та статті 38 Закону України «Про автомобільні дороги» щодо заборони розміщення рекламоносіїв у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування та над нею.

Проєкт Закону з аналогічним по суті змістом, але з іншою назвою (проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони розміщення рекламоносіїв у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування») був предметом розгляду ДРС (лист Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України від 08.03.2024 № 1062/1/07-01/03.2/13), за результатами розгляду якого прийнято рішення про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта від 09.04.2024 № 109.

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 488 від 16.12.2024

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D040000008869000025DF0300

Дійсний: з 12.06.2024 11:11:30 по 12.06.2025 11:11:30

При опрацюванні повторно наданого на розгляд до ДРС проєкту Закону встановлено, що розробником під час його підготовки невраховані зауваження, викладені ДРС у попередньому рішенні.

З огляду на викладене, зазначаємо.

Пунктом 1 розділу I проєкту Закону пропонується внесення змін до статті 16 Закону України «Про рекламу» щодо заборони розміщення рекламоносіїв у межах смуги відведення автомобільних доріг.

При цьому пунктом 2 розділу I проєкту Закону запропоновано викласти в новій редакції статтю 38 Закону України «Про автомобільні дороги», за змістом якої: *«Розміщення рекламоносіїв поза межами населених пунктів у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування та над нею забороняється.»*

Розміщення рекламоносіїв на вулицях і дорогах міст та інших населених пунктів здійснюється відповідно до вимог статті 16 Закону України «Про рекламу».

Слід зазначити, що запропонована проєктом Закону заборона розміщення рекламоносіїв *поза межами населених пунктів у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування та над нею* на практиці може спричинити порушення конституційних принципів верховенства права, рівності і справедливості, з яких випливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правових норм та порушень загальних принципів господарювання, встановлених статтею 6 Господарського кодексу України, зокрема, рівного захисту державою усіх суб'єктів господарювання; свободи підприємницької діяльності у межах, визначених законом.

Відповідно до пункту 1 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону, цей Закон набирає чинності з дня наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через шість місяців після припинення або скасування дії воєнного стану.

Пунктом 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону устанавлюється, що:

- дозволи на розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування, надані обласними державними адміністраціями, а на території Автономної Республіки Крим – Радою міністрів Автономної Республіки Крим до набрання чинності цим Законом, *діють до завершення строку, визначеного у них;*

- дозволи на розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів у межах смуги відведення міжнародних автомобільних доріг загального користування, надані обласними державними адміністраціями, а на території Автономної Республіки Крим – Радою міністрів Автономної Республіки Крим, строк дії яких завершується під час дії воєнного стану, *вважаються такими,*

дію яких продовжено на час дії воєнного стану та протягом шести місяців з дня введення в дію цього Закону;

- дозволи на розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів у межах смуги відведення інших автомобільних доріг загального користування, надані обласними державними адміністраціями, а на території Автономної Республіки Крим – Радою міністрів Автономної Республіки Крим, строк дії яких завершується під час дії воєнного стану, *вважаються такими, дію яких продовжено на час дії воєнного стану та дванадцяти місяців з дня введення в дію цього Закону.*

Разом з тим, зазначені строки не узгоджуються із строками визначеними пунктом 2² статті 11 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Враховуючи зазначене, проєкт Закону у запропонованій редакції є неприйнятним.

Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

Відповідно до вимог статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проєктів регуляторних актів з урахуванням як самого проєкту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу цього проєкту акта (далі – АРВ).

Разом з тим, звертаємо увагу, що назва зазначена в АРВ не відповідає назві законопроєкту та потребує узгодження між собою.

Крім того, наданий розробником АРВ до проєкту Закону не є інформативним та не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (далі – Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики, розробник має чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення та оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема, навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Розробником зазначено, що заборона розміщення рекламоносіїв на автомобільних дорогах загального користування державного та місцевого значення *мінімізує вплив зовнішньої реклами на водіїв та покращить естетичне сприйняття автомобільної дороги, як цілісного лінійного комплексу, призначеного для безперервного, безпечного та зручного руху транспортних засобів.*

Разом з тим, статтею 38 Закону України «Про автомобільні дороги», діючої редакції, яку розробник пропонує викласти у новій редакції, зокрема встановлено, що *рекламоносії, що розміщуються у межах смуги відведення автомобільних доріг, не мають*: погіршувати умови безпеки дорожнього руху; погіршувати видимість на дорозі, затемняти або знижувати ефективність сприймання дорожніх знаків, світлофорів та інших технічних засобів організації дорожнього руху; обмежувати видимість у напрямку руху, бокову видимість та видимість технічних засобів організації дорожнього руху або заважати сприйманню їх учасниками дорожнього руху; засліплювати учасників дорожнього руху, у тому числі внаслідок дії ефекту світлоповернення від рекламоносія; зменшувати габарити шляхопроводів та інших інженерних споруд; заважати руху пішоходів; створювати звукові ефекти, що негативно впливають на умови руху.

Однак розробником не проаналізовано стан існуючого регулювання господарських та адміністративних відносин, щодо яких склалась проблема, не доведено, чому існуючі регулювання не розв'язують проблему та потребують вдосконалення, не охарактеризовано, не оцінено сфери, на які проблема має найбільший негативний впливу.

Враховуючи викладене, наведена в цьому розділі АРВ інформація не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності, оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі прийнятні альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання, обрати для проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей не менше двох альтернатив, стисло описати їх та навести аргументи щодо переваги та недоліків кожного.

Однак розробник обмежився текстовим та формальним описом вигод і витрат держави, громадян та суб'єктів господарювання від застосування обраних альтернатив, характеристика яких не розкриває зміст, характер впливу та переваги запропонованого проектом Закону механізму державного регулювання.

При цьому розробником не всі витрати пораховані. Зокрема не проаналізовано можливі збитки бюджету від неотриманих коштів за розміщення об'єктів у межах смуги автомобільної дороги, у випадку прийняття проекту Закону.

Інформуємо, що аналіз вигод та витрат показує соціальну та економічну доцільність запропонованого регулювання, допомагає оцінити вплив, який може мати регуляторний акт на інтереси різних груп (держави, громадяни, суб'єкти господарювання).

У зв'язку з неналежним опрацюванням попереднього розділу АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання та держави.

Розділ VI «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» АРВ має містити розрахунки витрат на запровадження запропонованого державного регулювання згідно з додатками 2 та 3 до Методики.

Проте під час проведення розрахунків витрат згідно з додатками 2 та 3 до Методики розробником застосовано не достатню деталізацію процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання та державним органам для реалізації вимог регулювання, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів держави та суб'єктів господарювання, та чи є обраний спосіб регулювання оптимальним з позиції мінімізації витрат.

У розділі VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ, в порушення вимог пункту 10 Методики, розробник не визначив два із обов'язкових показників результативності дії регуляторного акта, а саме: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта. Також у цьому розділі АРВ визначено лише один додатковий показник, який безпосередньо пов'язаний з дією регуляторного акта, однак яких відповідно до вимог Методики повинно бути у кількості не менше трьох показників.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проєкту Закону та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проєкт регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, зокрема, доцільності, адекватності, ефективності та збалансованості, визначених статтею 4 Закону, статті 5 Закону щодо недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти та статті 8 Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Ураховуючи зазначене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», ДРС

вирішила:

відмовити в погодженні проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони розміщення рекламоносіїв поза межами населених пунктів у межах смуги відведення автомобільних доріг загального користування та над нею».

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Олексій КУЧЕР